

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE I FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I GJEOGRAFISË

Programi: **Master shkencor**

Drejtimi: **Gjeografi**

Lënda: VLERESIM I TRASHËGIMISE NATYRORE DHE KULTURORE

<i>Pedagogu:</i>	Prof. dr. Merita DOLLMA
<i>Ngarkesa:</i>	3 ETCS (14 javë, 18 x 18)
<i>Lloji i lëndës:</i>	me zgjedhje
<i>Programi i studimit:</i>	Master shkencor, Gjeografi
<i>Viti/semestri:</i>	II/II

Shkurtesë: *Trashëgimia natyrore dhe kulturore* bën pjesë në disiplinat me zgjedhje dhe synon ti paisë studentët me njohuri shkencore gjeografike, gjeologjike, biologjike, kulturore dhe ligjore mbi trashëgiminë natyrore dhe kulturore. Kjo lëndë trajton sitet e trashëgimisë botërore, trashëgiminë natyrore dhe kulturore kombëtare, klasifikimin e IUCN për zonat e mbrojtura, sitet Natura 2000, monumentet e kulturës, institucionet botërore dhe kombëtare për menaxhimin e tyre, legjislacionin ndërkombëtar dhe kombëtar si dhe aplikimin e teknologjisë GIS për katalogimin e trashëgimisë.

Temat e leksioneve:

1. Leksion prezantues mbi objektin e studimit të Trashëgimisë natyrore dhe Kulturore, rëndësinë dhe rolin aplikativ të saj.
2. Përcaktimi i trashëgimisë natyrore dhe kulturore sipas UNESCO-s. Konventa për mbrojtjen e trashëgimisë natyrore dhe kulturore.
3. Lista e trashëgimisë natyrore dhe kulturore botërore dhe shqiptare, kriteret e futjes në listë.
4. Legjislacioni ndërkombëtar dhe kombëtar për mbrojtjen e trashëgimisë natyrore dhe kulturore.
5. Institucionet ndërkombëtare dhe kombëtare për mbrojtjen dhe konservimin e trashëgimisë natyrore dhe kulturore.
6. Vlerat ekologjike, turistike dhe ekonomike të zonave të mbrojtura. Raste studimi nga bota (Rifet koralore australiane, Meteora, etj).
7. Zonat e mbrojtura në Shqipëri, gjashtë kategoritë sipas IUCN dhe zonat Ramsar.
8. Aplikimi i GIS për krijimin e gjeoinformacionit për trashëgiminë natyrore dhe kulturore.
9. Gjeoinformacioni i relievit akullnajor në Shqipëri (liqene, cirqe, morena, lugina akullnajorë, etj).
10. Vlerat e trashëgimisë kulturore (arkeologjike, arkitekturore, artistike, etnografike).
12. UNESCO sites nga bota (Qendra historike e Vjenes, Piramidat e Egjiptit, Ankor, Taj Mahal, Firenze, etj).
13. UNESCO sites nga Shqipëria (Butrinti, Gjirokastra, Berati), kodiket dhe Isopolifonia labe.

14. Gjeoinformacioni i fortifikimeve dhe kalave të periudhave të ndryshme në Shqipëri. Vlerat turistike dhe ekonomike të tyre.
14. Dëmtimi i trashëgimisë natyrore e kulturore në botë dhe Shqipëri. Menaxhimi i trashëgimisë natyrore dhe kulturore dhe problemet e menaxhimit.

Forma e kontrollit dhe vlerësimit

- Detyrim frekuentimi në:	70% të seminareve
- Angazhimi në seminare:	10% e notës
- Testi I: në javën e 6-të	10% e notës
- Testi II: në javën e 10-të	10% e notës
- Detyra e kursit, projekt ose ese: rreth 5-10 faqe format A4, TNR, 12, hapësira 1):30% e notës	
- Kontrolli përfundimtar: provim me shkrim	40% e notës
- Gjithsej:	100%

Literaturë e detyrueshme për studentin:

- Dollma M., Trashëgimia Natyrore dhe Kulturore, *Cikël leksionesh*, 2016
- UNESCO, The World's Heritage: The Bestselling Guide to the Most Extraordinary places, Collins Books, 2014

Literaturë plotësuese:

1. Konventa e UNESCO-S për trashëgiminë natyrore dhe kulturore.
2. Revistat "Monumentet e kultures", Instituti i Monumenteve të kultures.
3. UNESCO, The World's Heritage: The Bestselling Guide to the Most Extraordinary places, Collins Books, 2014.
4. UNESCO, The World's Heritage, UNESCO, 2012
5. Ligji 2002/2010 për Zonat e mbrojtura dhe lista e ZM.
6. Ligji për Monumentet e Kulturës dhe lista e MK.

MIRATOI

Përgjegjësi i Departamentit

Prof. dr. Romeo HANXHARI

Tiranë, 2016